

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii
Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău

(repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune)

împotriva deciziei din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2ra-768/24

NR. PIGD 2-23086016-01-2ra-20082024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a acesteia.

Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud. A. Mocanu)
Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

8 aprilie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Daniliuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 4 aprilie 2023, Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a indicat că la 2 iulie 2020, s-a adresat Procurorului General cu o plângerea penală, prin care a solicitat începerea urmăririi penale în privința lui Boris Bîrca, Eugeniu Clim, Steliana Iorgov și în privința lui Svetlana Filincova, Galina Stratulat și Iurie Bejenaru în temeiul art. 339 din Codul penal – uzurparea puterii judecătorești, soldate cu urmări grave.

3. Reclamantul a menționat că au fost încălcate prevederile art. 19, art. 254, 274 din Codul de procedură penală, Procurorul General Alexandr Stoianoglo împreună cu procurorii a fost obligat să cerceteze circumstanțele cazului dat complet, obiectiv, sub toate aspectele pentru stabilirea adevărului și în urma probelor acumulate să dispună prin ordonanță motivată începerea urmăririi penale sau refuzul de a dispune începerea urmăririi penale. Cu toate acestea, la 8 iulie 2020 a primit o scrisoare de la Procuratura Republicii Moldova, semnată de procurorul Oleg Gavriliță, prin care s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe cazul dat. La 13 iulie 2020 a contestat acțiunile abuzive și ilegale ale procurorului Oleg Gavriliță cu o altă plângere, adresată Procurorului General al Republicii Moldova în ordinea art. 299/1, 299/2 din Codul de procedură penală. La 24 iulie 2020 a mai primit o scrisoare de la Procuratura Generală din 25 august 2020, semnată de un alt procuror Marcel Dimitraș. La 1 august 2020 a contestat la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana acțiunile ilegale, abuzive și criminale ale Procurorului General al Republicii Moldova și procurorilor în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 20 august 2020 plângerea sa din 1 august 2020 a fost respinsă ca neîntemeiată.

4. A susținut că Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a respins plângerea din 1 august 2020 din motivul că argumentele sale privitor la faptul că procurorii au

încălcat flagrant prevederile art. 19, 254, 265, 274 din Codul de procedură civilă le consideră declarative și nefondate și vin în contradicție cu faptele constatate pe parcursul examinării plângerii, a încălcat în mod flagrant și termenul legal de 10 zile de examinare a plângerii din 7 septembrie 2020, stabilit în art. 313. Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a respins ca inadmisibilă plângerea din 1 august 2020 din motivul că petiționarul Daniliuc Nicolae nu a avut dreptul să conteste acțiunile în ordinea art. 313 din Codul de procedură civilă și urma să se adreseze cu o cerere în instanța civilă. Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a mai constatat că toate acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală și procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu normele de procedură penală. În dispozitivul încheierii din 20 august 2020 judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a dispus că încheierea din 20 august 2020 este irevocabilă, iar art. 13 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale garantează dreptul la un recurs și încă la un recurs efectiv, precum face referire și la Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale Strasbourg, art. 2, ce acordă dreptul persoanei vinovate la două grade de jurisdicție în materia penală, atunci și persoanei care se pretinde victimă îi este acordat dreptul la două grade de jurisdicție în materia penală, în caz contrar ar fi încălcat unul din principiile generale ale dreptului procedural penal - egalitatea părților în fața legii.

5. Reclamantul a mai specificat că art. 313, 473 din Codul de procedură penală, nu interzice declararea unui recurs împotriva unei încheieri judecătorești privind refuzul pornirii urmăririi penale, considerând, că în așa circumstanțe art. 313, 473 este în contradicție cu art. 4, 7 și 8 din Constituția Republicii Moldova, nu are putere juridică și nu produce careva efecte juridice.

6. A afirmat că decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2020 este în contradicție cu aceste norme de drept internațional. Pe parcursul cercetării cazului dat complet, obiectiv și sub toate aspectele a solicitat organului de urmărire penală, procurorilor să-i răspundă la mai multe întrebări. Până în prezent organul de urmărire penală și procurorii nu i-au oferit răspuns la întrebările date, nu a fost auzit, fiind ignorat și umilit de către procurori. Mai mult ca atât, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe cauza Souminen v. Finlanda, reiterată în cauza Fornin vs. Moldova, a constatat că „rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției”. Nerespectarea prevederilor art. 19 alin. (3) din Codul de procedură penală, în sensul aprecierii date în hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Brenan vs Marea Britanie; cererea nr. 39846/98), prin care a stipulat că dacă scopul principal al articolului 6 din Convenție în privința problemelor penale este asigurarea unui

proces echitabil de către instanța judecătorească competentă de a determina orice acuzație penală, atunci din aceasta nu reiese că art. 6 parag. 1 din Convenție nu este aplicabil stadii prejudiciară de examinare a cauzei. Prin urmare, scrisorile procurorilor Oleg Gavriliță și Marcel Dimitraș în cauză au un caracter superficial, iar situația de fapt și de drept este analogică cu cea stabilită de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în parag. 90 și 91 din hotărârea din 2 noiembrie 2010 în cauza Mătăsaru și Savinschi contra Moldovei, în care la fel se impunea obligația pozitivă a statului de a efectua o investigație oficială și multilaterală, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală trebuia să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuia să se limiteze pe concluzii pripite și nefondate pentru a refuza începerea oricăror investigații, pentru a-și motiva refuzul în începerea urmăririi penale pe presupuneri și ipoteze preconcepute. Organul de urmărire penală, procurorii, instanțele de judecată din Republica Moldova au încălcat flagrant prevederile art. 19, 254, 265, 274, 313, 437 - 551 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nu s-a efectuat nici o cercetare penală pe cazul dat pentru a se afla adevărul din motivul că procurorii în cauză, și nu numai procurorii, nu vor să afle adevărul, nu au nevoie de adevăr pentru a nu deranja pe cineva și ai proteja pe acești numiți judecători, instanțele de judecată au închis ochii la aceste acțiuni criminale ale procurorilor.

7. Reclamantul și-a întemeiat acțiunea în temeiul art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 6, 13, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20 din Constituția Republicii Moldova, articolele 19, 2006 din Codul civil al Republicii Moldova. Susține, că Președintele Republicii Moldova, ca garant al Constituției și al Drepturilor cetățenilor Republicii Moldova, când i-a numit prin Decret pe Sergiu Ciobanu, Maria Negru, Mihail Diaconu, Ghenadie Morozan în funcția de judecători, trebuia să se gândească și la cetățenii Republicii Moldova. Președintele Republicii Moldova, ca garant al Constituției și al Drepturilor cetățenilor Republicii Moldova, când l-a numit în funcție prin Decret pe Procurorul General al Republicii Moldova, trebuia să se gândească și la cetățenii Republicii Moldova. Procurorul General al Republicii Moldova, Consiliul Superior al Procurorilor al Republicii Moldova, când i-au promovat și numit în funcție pe procurorii Oleg Gavriliță și Marcel Dimitraș, trebuiau să se gândească la cetățenii Republicii Moldova.

8. A mai relatat că în cauza dată există însăși fapta infracțiunii, prevăzută de art. 339 din Codul penal, există toate elementele constitutive ale infracțiunii, prevăzute de art. 339 din Codul penal - uzurparea puterii judecătorești, soldate cu urmări grave. Judecătorii din sistemul judecătorec al Republicii Moldova Boris Bîrca, Eugeniu Clim, Steliana Iorgov, Svetlana Filincova, Galina Stratulat, Iurie

Bejenaru au sfidat și ignorat abuziv Constituția Republicii Moldova și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și au menținut ilegal și anticonstituțional puterea judecătorească. O reparație echitabilă a prejudiciului moral, în sensul art. 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților omului, cauzat prin infracțiune ar constitui suma de 50 000 de Euro.

9. Prin urmare, în conformitate cu stipulările articolul 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, articolul 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, articolele 1, 6, 13, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20 din Constituția Republicii Moldova, articolele 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova, reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, cu încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău, Judecătoria Chișinău în beneficiul său a sumei de 50 000 de Euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin infracțiune și a sumei de 10 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin încheierea din 5 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauza civilă s-a transmis Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea posibilității strămutării acesteia într-o altă instanță judecătorească egală în grad.

11. Prin încheierea din 2 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost admis demersul de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad și s-a strămutat prezenta cauză spre examinare la Judecătoria Anenii Noi.

12. Prin hotărârea din 9 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Nicolae Daniliuc.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 7 septembrie 2023, Nicolae Daniliuc a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, iar la data de 30 noiembrie 2023 a depus apel motivat, solicitând admiterea apelului cu casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea de apel depusă de Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 9 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

15. Întru consolidarea soluției sale, instanța de apel a constatat că pretențiile reclamantului privind repararea prejudiciului moral nu se încadrează în condițiile legale de angajare a răspunderii statului, nefiind demonstrată existența unei fapte ilicite, a prejudiciului și a legăturii de cauzalitate dintre acestea. Simplul dezacord cu actele judecătorești și cu soluțiile organelor de urmărire penală nu constituie temei pentru acordarea despăgubirilor.

16. Instanța de apel a reținut că situația invocată nu se circumscrie cazurilor expres prevăzute de Legea nr. 1545/1998 privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, iar lipsa unei hotărâri definitive care să constate caracterul ilegal al acțiunilor imputate exclude angajarea răspunderii statului.

17. De asemenea, instanța de apel a reținut că apelantul a utilizat căile procedurale prevăzute de lege pentru contestarea actelor respective, însă instanțele competente au constatat inexistența unor încălcări, astfel încât nu poate fi reținut un prejudiciu reparabil.

18. În concluzie, instanța de apel a conchis că argumentele invocate în apel reprezintă, în esență, o reiterare a celor expuse în fața primei instanțe, fără a fi prezentate probe noi de natură să răstoarne concluziile acesteia.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 24 iunie 2024, Nicolae Daniliuc a depus recurs împotriva deciziei din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

20. În esență, în argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse anterior, recurentul a menționat atât instanța de fond, cât și instanța de apel ar fi examinat cauza cu încălcarea legii, invocând lipsa competenței judecătorilor care au examinat cauza, apreciind că aceștia nu aveau dreptul legal de a exercita funcția de judecător, făcând trimitere la Hotărârea Parlamentului nr. 39 din 8 iunie 2019 și la prevederile art. 339 din Codul penal.

21. Totodată, recurentul a invocat faptul că instanțele inferioare ar fi aplicat în mod eronat prevederile Legii nr. 1545/1998, deși acesta nu și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile respective, susținând că instanțele au modificat nelegal temeiurile de drept ale acțiunii și pretențiile formulate.

22. A mai indicat că, în speță, există o bănuială rezonabilă privind săvârșirea unei infracțiuni, în sensul art. 274 din Codul de procedură penală, iar lipsa unei ordonanțe motivate definitive de refuz în pornirea urmăririi penale ar confirma

existența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 339 Cod penal – uzurparea puterii de stat.

23. A susținut că refuzul procurorilor de a dispune începerea urmăririi penale nu înlătură existența infracțiunii, invocând că circumstanțele cauzei și actele normative în vigoare ar confirma caracterul ilicit al acțiunilor imputate.

24. În drept, recurentul și-a întemeiat cererea de recurs pe prevederile Declarației Universale a Drepturilor Omului, Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, Convenției Europene a Drepturilor Omului, Constituției Republicii Moldova, Codului civil și Codului de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Art. 433 alin.(1) lit. a) și f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

27. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

28. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

29. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară

recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 14 martie 2024, decizia integrală fiind notificată recurentului, prin intermediu poștei electronice, la 21 iunie 2024 (f.d. 156). Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 24 iunie 2024, se consideră depus în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

31. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

32. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

33. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

34. Or, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

36. Completul de judecată notează că argumentele invocate de recurent nu infirmă constatările și concluziile instanței de apel, care a examinat cauza sub toate aspectele relevante, cu respectarea normelor de drept material și procesual. Criticile formulate vizează, în esență, dezacordul recurentului cu soluțiile adoptate de autorități și instanțe, fără a demonstra existența unor erori de drept sau de fapt apte să conducă la casarea deciziei.

37. Or, instanța de apel în mod corect a reținut inexistența condițiilor legale pentru angajarea răspunderii statului, în lipsa dovedirii unei fapte ilicite, a prejudiciului și a legăturii de cauzalitate, precum și faptul că simplul dezacord cu actele judiciare sau cu soluțiile organelor de urmărire penală nu constituie temei pentru acordarea despăgubirilor.

38. În lipsa unor erori de drept sau a unei aprecieri vădit nerezonabile a probelor, care să justifice intervenția instanței de recurs, completul conchide că decizia atacată este legală și întemeiată.

39. În această ordine de idei, se reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată în temeiul probelor legal administrate și al unei interpretări conforme a normelor legale incidente. Iar raționamentele instanței de apel sunt clare și coerente, reflectând o legătură directă între situația de fapt și dispozițiile legale aplicabile.

40. Din considerentele expuse, Completul de judecată conchide că cererea de recurs nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de lege și consideră recursul ca fiind vădit neîntemeiat.

41. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Daniliuc, împotriva deciziei din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat